

malitatis: ac etiam de pendentia effectus postulantis causam necessariam, præcisam, & immediatam: vt in proposito accidit: quare ratione istorum repugnat subiecto esse sine passione: & non quia est illa prius: nam vt sic, non repugnat illi esse sine passione: tamen simpliciter repugnat illi propter prædicta.

Dubium.

Eti quæras: an homo in illo priori sit risibilis, vel non?

Solutio.

Respondeo: quod de se nec est risibilis, nec non risibilis.

Contra: ergo duo contradictoria pro eodè instanti de eodem verificantur.

Respondeo, quod licet duo contradictoria non possint absolute sumpta de aliquo simul verificari; bene tamen cum aliqua determinatione: verbi gratia, licet homo necessario sit, aut albus, aut non albus; cum ista tamen determinatione, de se, bene verificantur: nam homo de se nec est albus, nec non albus. Vide Doct. in secundo Periherm. quæst. 2. & in tertio dist. 3. quæst. 1.

Ad secundum.

Ad secundum nego maiorem absolute: multa enim intelligit Deus, quæ tamen producere non potest: nam intelligit se ipsum: duo contradictoria, priuationes, & negationes: quæ omnia producere nequit: quare licet illæ potentiz sint infinitæ æqualiter: quia tamen sunt diuersæ rationis; nullum est inconueniens; vt vna in plura, quam alia feratur. Vel distinguo maiorem: illæ

potentiz feruntur in æqualia ex parte sui: concedo: ex parte obiectorum: nego maiorem: est enim defectus in obiectis, quibus separari implicat.

Ad tertium dico esse implicationem, quia passio est de essentia subiecti in secundo modo: vt Art. præcedente diximus.

Ad tertium.

Ad quartum nego maiorem: nam concursus Dei, quo concurrit ad proprias passiones, licet ex parte Dei dicatur liber: quia a dextra omnia libere operatur: non tamen, vt dicitur concursus subiecti ad passiones: nam vt sic, eandem necessitatem sortitur, sicut, & ipsum subiectum: vnde si Deus fauam concursum subtraheret, annihilaretur subiectum, propter suam realem identitatem, & dependentiam.

Ad quartum.

Ad quintum nego paritatem rationis: tum propter realem distinctionem inter substantiam, & naturam; de qua late diximus in tertio sentent. substantia enim non dimanat, sed verè produci tur: tum etiam, quia passiones dimanant in secundo signo: & ideo sunt de perfectione subiecti: ita vt subiectum sine illis non possit habere esse singulare: at substantia aduenit naturæ habenti suum esse completum, & perfectum, extra causas: & ideo nec est de eius perfectione; nec implicat subiectum esse sine illa.

Ad quintum.

PRÆ-

PRAEDICABILIA

SCOTI.

DE ACCIDENTE.

QVÆSTIO I.

Utrum accidens sit de numero vniuersalium?

VÉRITVR: vtrum accidens sit de numero vniuersalium? Quod non, videtur: quia quod est in singulari, est singulare: nam receptum est in recipiente, per modum recipientis: sed accidens est in singulari: vt habetur quinto Metaphysic. capitulo de eodem: ergo accidens commune est singulare: & illud accidens est illud, de quo hic agitur: vt patet per Porphyrium capitulo de Genere in diuisione, quam ponit ad notificandum definitionem generis dicentem: & accidentia communiter, sed non propria alicui.

Item, ens quinto Metaphysic. diuiditur in substantiam, & accidens: ista diuisio, si valeat, est per opposita: sed res primæ intentionis non opponitur rei secundæ intentionis: ergo, cum substantia, quod est alterum membrum diuisionis, sit res primæ intentionis: accidens non erit res secundæ intentionis: igitur, nec species vniuersalis.

Item, nulla res secundæ intentionis prædicatur per se de res primæ intentionis: sed hæc est prædicatio per se: qualitas est accidens: ergo, &c. probatio minoris: hæc est per se: qualitas est ens; vt patet per Aristotel. tertio & quarto Me-

Sed expræfius. 8. tex. vltim.

taphysic. sed ens non habet alium intellectum, nisi substantiæ, & accidentis: ergo cum substantia non prædicetur per se de qualitate: & ens prædicatur: sequitur quod accidens prædicatur per se de illa.

Item, nulla species ipsius vniuersalis verè inest singulari: vt patet inductive: hæc enim est falsa: hoc animal est genus: iste homo est species: sed hæc est vera: hæc albedo est accidens: quia definitio accidentis, scilicet, quod adest, vel abest, &c. dicitur de hac albedine: ergo accidens hic definitum nõ est species vniuersalis.

Ad oppositum est Porphyrius, & Aristot. primo Topicorum ponens accidens quartum Prædicatum.

Ad quæstionem dicendum: quod accidens est de numero quinque vniuersalium: vt hic sumitur.

Sed intelligendum, quod hoc nomen, accidens, sumitur multipliciter. Vno modo est nomen primæ intentionis; & sic, est æquiuocum ad duo: vt distinguitur quinto Metaphysic. in fine: vno modo dicitur idem, quod contingens in paucioribus: alio modo est idem quod adueniens enti in actu post eius esse completum: & hoc modo loquitur Metaphysicus diuidens ens in substantiam, & accidens: & illud accidens sic sumptum est æquiuocum ad nouem Prædicamenta. Alio modo est no-

Tex. com. vltim.

Q 4 men

men secundæ intentionis : & sic vno modo significat idem, quod extraneum: pro ut sumitur in Elenchis in fallacia accidentis: alio modo significat idem, quod secunda intentio: scilicet, quodlibet, quod causatur à sola consideratione intellectus: & isto modo, omnia quinque vniuersalia sunt accidentia: alio modo significat idem, quod prædicatum non essenziale: & sic distinguitur contra prædicatum essenziale: & est commune duobus vltimis vniuersalibus: & sic ponitur in diffinitione Proprii: alio modo dicitur idem, quod prædicatum non essenziale, nec per se, nec conuertibile: & sic est quintum vniuersale: & patet, quod sic sumptum prædicatur de pluribus: & habet modum prædicandi distinctum ab alijs: sicut enim præter materiam, & formam, quæ sunt de essentia rei, & accidentia egredientia ex illis principijs per se, est reperire aliqua consequentia essentiam non per se nec conuertibiliter: sic præter prædictos modos prædicandi in quid, & in quale essenziale, & accidentale conuertibiliter, est alius modus prædicandi in quale accidentale non conuertibiliter sumptus à modo essendi in re: & tale Prædicatum dicitur Accidentis, vt hic sumitur, in quod descendit vniuersale per istum modum prædicandi: sicut in alia vniuersalia per alios modos prædicandi.

Ad primum argumentum dico ad minorem: quod hæc intentio, accidens, est in subiecto communi, vt in albo, vel in aliquo consimili, cui applicatur: sicut species in hoc communi subiecto, homo. Et similiter dictum Aristot. 5. Metaphys. est de illo, cui applicatur hæc intentio, accidens: quia illud primo inest singulari: quia non consequitur principia speciei secundum se.

Contra: si illud, cui applicatur hæc intentio sit in singulari primo: ergo est in illo; est singularis: & sequitur idem, quod prius.

Dico: quod cui applicatur hæc intentio, vt album, secundum esse materiale est in singulari primo: sed sic non est subiectum intentionis; sed secundum quod consideratur ab intellectu, sic, est ei extraneum esse in singulari. Vnde in argumento est fallacia accidentis.

Ad secundum, & tertium patet: quia procedunt, vt accidens est res primæ intentionis: nam fumendo accidens, sic, pro vno nouem significatorum: hæc est per se: qualitas est accidens: fumendo autem pro intentione, est tantum vera denominatiue: sicut hæc: homo est species: nec inest isto modo accidens vniuersaliter qualitati: quia non singularibus: nec cuiuslibet speciei: quia aliqua species qualitatis est, cui applicatur hæc intentio, Proprium; vt risibile.

Ad quartum dicitur: quod hæc est falsa: hæc albedo est accidens, vt hic sumitur accidens, sed est vera: vt ly, accidens est res primæ intentionis. Ad probationem dico: quod Porphyrius per hæc verba; adest, & abest: circumloquitur prædicatum accidentale non per se, vel non conuertibile: vt dicitur infra, & illud non competit huic albedini: quia hæc albedo non est prædicatum; sed album.

Summa textus.

PAVLATIM ad quæstiones quintæ, & vltimi vniuersalis, deuenimus; circa quod tres tantum agit Doctor noster, quarum prima est: an Accidens sit vniuersale? Sicut etiam supra de Proprio interrogauit. Partem negatiuam quatuor rationibus ostendit: quarum prima, & quarta, ad idem (sicut per diuersa media) tendunt: videlicet, fundamentum huius intentionis esse singulare: tum quia in singulari recipitur: & per Commentatorem tertio de anima text. quinto, & Boetium quinto de consolatione: quidquid recipitur ad modum recipientis recipitur. Tum etiam, quia diffinitio accidentis hic à Porphyrio tradita conuenit singularibus: nam albedo est accidens: & potest ad esse, & abesse; secunda & tertia ratio in littera patent. Sed illis non obstantibus conclusionem assignat dicens.

Accidens, vt hic sumitur, est de numero quinque vniuersalium, & per se vniuersale à reliquis essentialiter distinctum: hanc probat auctoritatibus Aristotel. & Porphyrij: & vltimus rationem fundamentalem tradat, diuisionem notabilem Accidentis apponit dicens: quod Accidens æquiuocè diuiditur in intentionale, & reale: Accidens reale adhuc est æquiuocum ad duo: ad illud, quod est contingens in paucioribus, sub quibus casualia, fortuita, & contingentia ad vtrumlibet continentur: & ad illud, quod aduenit realiter enti in actu post eius esse completum; & hoc secundo modo diuiditur ex opposito substantiæ: estque æquiuocum adhuc ad nouem genera accidentium realium.

Accidens intentionale etiam est æquiuocum: quia vno modo significat idem, quod extraneum; vt sumitur in fallacia accidentis: alio modo signifi-

Text. com. 4. 17. & 19

Conclus.

nificat omnem secundam intentionem: & vt sic omnia quinque vniuersalia accidentia dicuntur: alio modo significat prædicatum non essenziale: vt supra quæst. 2. de Proprio iam diximus: vltimo significat idem, quod prædicatum, nec per se, nec essenziale, nec conuertibile: & vt sic, est quintum vniuersale.

Ratio est: quia illud est vniuersale à reliquis essentialiter distinctum, quod de pluribus prædicatur, & distinctum habet modum prædicandi: huiusmodi est accidens vltimo modo dictum: ergo. Probo minorem quoad primum: nam sequitur à prædicatione signata ad exercitiam: accidens prædicatur de pluribus: ergo homo est albus: lapis est albus: lignum est quantum. Et quod hic modus prædicandi sit à reliquis diuersus, ostenditur à Doctore: quia aliteras modi prædicandi sequitur alietatem modi essendi: desumitur enim à proprietate in re reperta: sed alietas proprietatis, à qua originaliter causatur hoc prædicatum, essentialiter est diuersa à reliquis aliorum prædicatorum; vt patet: nam genus sumitur à materia: Differentia à forma: species à tota entitate: Proprium ab accidentibus egredientibus à principijs essentialibus subiecti: ergo cum dentur accidentia ab extrinseco prouenientia, habentiaque diuersum modum essendi in subiecto; dabitur quoque diuersa intentio prædicati in illis fundata.

Denique soluit argumenta: ad primum negat minorem: nam Accidens, de quo loquimur applicatur accidenti reali inconcreto, & in communi sumptum: g. albo, nigro, quanto, &c. Vnde licet album in communi pro materiali, & vt supponit personaliter, sit in hoc, & in illo albo: non tamen, vt supponit simpliciter, & habet esse cognitum per intellectum: & cum, vt sic, sit huius vniuersalis fundamentum: nec ratio, nec replica facta, cogunt.

Ad secundum, & tertium, quod intelliguntur de Accidente reali, & non de intentionali, de quo loquimur.

Ad quartum patet per idem. Ad probationem respondet: quod per adest, & abest, intelligitur prædicatum non essenziale: & cum hoc album seu hæc albedo in actu exercito de pluribus non prædicentur: ideo non possunt hanc intentionem fundare. Sed solum eam fundat album in communi.

Ceterum, quia multa in hac quæstione tanguntur, quæ maxime necessaria sunt ad illius, & aliarum intelligentiam: per nonnullos Articulos ea examinare, & explicare, conabimur.

ARTIC. I.

Quod sit materiale, & subtractum, quinti prædicabilis?

1. Sentent.

Prima sententia est nonnullorum asserentium tantum illud, quod vere Accidens est, esse huius prædicabilis fundamentum, ita Toletus, Ona, & Mercatus, quæ probari potest ex Doct. quæst. 2. de Proprio vbi

hoc asserere videtur: & in præsentia: vbi ratione probat; ideo hoc prædicabile ab alijs essentialiter distinguitur: quia eius fundamentum diuersum habet modum essendi: sed tale (vt videtur dicere) est solum accidens nouem Prædicamentorum; quod solum est vere accidens: ergo nullum aliud, præter istud, potest secundum Doct. & veritatem esse huius Prædicabilis materiale.

Opposita tamen sententia videtur mihi posse melius ad mentem Doctoris sustineri: videlicet omne illud, quod est extra rei essentiam, siue sit substantia, siue accidens; dummodo ab ipsa essentia rei non dimanet; posse huius prædicabilis intentionem fundare. Ita Doctor in 3. dist. 7. quæst. 1. lit. C. & eius Expositores ibidem: Mauritius, Anglicus, & Valera in præsentia cum alijs Thomistis, quos citat, & sequitur P. Gallego cõtrouerf. 21. pro qua notandum.

Primo, quod denominatiuum prædicatum est duplex: proprium, & improprium: hoc secundum non est à subiecto realiter distinctum: & reperitur in tribus modis dicendi per se: v. g. in primo: vt homo est rationalis, secundum Doct. q. 3. quodlib. in secundo: vt homo est risibilis: & in quarto, vt intellectus intelligit: & de his prædicatis non loquimur in præsentia. Primum prædicatum denominatiuum, nẽpe proprium, est quod aduenit subiecto post eius esse completum: & hoc adhuc est duplex: alterum per informationem realem ipsius subiecti: & tale semper est accidens alicuius nouem generum: & de facto secundam intentionem huius prædicabilis, vt est vnum ex quatuor prædicatis ab Aristotel. 4. Topicorum enumeratis; fundat: quod quidem prædicatum; sicut est superius ad hoc prædicatum, Accidens; sic non potest huius in nouem generibus accidentium fundari; & nullatenus in substantia: quia ex Arist. 1. Physic. & ex Doctore q. 3. quodlib. quod vere est, nulli accidit. Alterum est, quod aduenit subiecto post suum esse completum; non tamen per informationem; nisi per prædicationem: ratione alicuius vnionis: & hoc modo secunda intentio huius prædicabilis potest in substantia fundari.

Secundo notandum: quod prædicata denominatiua realia; prout huius prædicabilis fundamenta esse queunt; sunt in triplici differentia: alia habent essentiam accidentis, sed non modum: vt albedo, & nigredo: vt abstrahunt à subiectis; quæ, vt sic, non considerantur per modum accidentis. Alia habent modum accidentis, sed non essentiam: quia sunt substantiæ: vt esse aureum, esse vestitum: esse ligneum: alia denique habent modum, & essentiam simul: vt esse album, nigrum, quantum, &c.

Ex quo inferitur: Accidens, quod ad hoc prædicabile pertinet, sumi debere inconcreto: & ratio est quia licet albedo possit fundare intentionem speciei; considerato accidente, per ordinem ad sua inferiora quidditatiua: ceterum cum vniuersalia sumantur per ordinem ad sua subiiciibilia; & albedo, vt sic in abstracto, talia non concernat: de sequitur; quod album inconcreto; & non albedo in abstracto; hanc intentionem fundare debeant.

Q 5 Dicere

2. Sentent. Doctoris.

1. Nota.

2. Not.

Corol.

3. Cōclus. Dicendum primo: de facto, regulariter, & proprie loquendo, fundamentum cuius uniuersalis sunt omnia accidentia limitata, quæ ad nouem genera accidentium spectant. Hæc est Doct. locis pro prima sententia citatis (sic enim ibi loquitur) & probatur: hoc uniuersale proprie dicit prædicatum non essentialiter, nec per se, nec conuertibiliter: sed à parte rei, quod proprie alteri adest, nec per se, nec conuertibiliter, sunt accidentia communia nouem generum: nam hæc proprie in hære dicuntur, ergo hæc proprie sunt fundameta, à quibus abstrahitur conceptus communis, in quo hæc secunda intentio proprie fundatur.

2. Cōclus. Dicendum secundo, si prædicatum denominatum reale sumatur secundo modo, & sine informatione, etiam substantiale prædicatum in concreto, hanc secundam intentionem fundare valet. Est Doct. in tertio ubi supra: & probatur: nã ad rationem absolutam huius prædicabilis tantum requiritur, quod possit adesse, & ab esse à subiecto, salua subiecti essentia: ergo in illis prædicatis, quæ realiter non sunt de essentia subiecti; nec ab eo dimanant; poterit hoc prædicabile fundari: huiusmodi sunt aliqua substantia: ut patet in his: cathedra est lignea: anulus est aureus: nam accidit cathedræ; quod sit lignea; & anulo; quod sit aureus; & ab illis talia prædicata possunt adesse, & abesse: aliter enim omnis cathedra esset lignea; & omnis anulus aureus: quod est falsum: igitur ad hoc uniuersale pertinent; siquidem uniuersalis ratione induunt; & ad nullum aliud pertinere possunt.

Nota. Itaque resolutorie dicendum: quod sicut duplex est prædicatio accidentalis: directa, & indirecta: directa, quando subijcitur, quod natum est subijci, & prædicatur, quod natum est prædicari; & indirecta est conuerso: & in hac propositione cathedra est lignea: prædicatum subijcitur, & subiectum prædicatur; & ideo est indirecta, & reducibilis: inde fit: quod talia prædicata secundæ conclusionis reductiue pertinent ad hoc prædicabile: & quæ directe, ac per se, pertinent ad illud, sunt illa, de quibus loquitur prima conclusio: & ita intelligendus est Doctor pro utraque sententia relatus.

ARTIC. II.

Quod sit huius uniuersalis subijcibile?

QVIA Accidentis dupliciter considerari potest: vel ut ad sua inferiora comparatur: v. g. coloratum ad album, & nigrum: vel in ordine ad subiectum, cui albedo, & nigredo in hærent: præsens controuersia non procedit de accidente primo modo: nam, ut sic, certum est apud omnes esse uniuersale, non tamen à genere, seu specie, distinctum: sed secundo modo procedit in qua re est prima sententia aliquorum Recentiorum asserentium Accidentis per ordinem ad subiecta non esse essentialiter uniuersale, &

quintum prædicabile: sed tantum accidentaliter. Itaque volunt accidens esse uniuersale simpliciter per ordinem ad subiecta: sed esse uniuersale accidentaliter, & non essentialiter.

1. Argum. Probatur primo, si album respicit parietem, vel lignum; ideo est; quia prius natura respicit hoc, & illud album, quæ sunt inferiora eius; & quæ illis insunt subiectis: ergo talia subiecta per accidens respicit: ergo per ordinem ad illa in esse uniuersalis accidentaliter constituitur.

Confirm. Confirmatur: Accidentis non abstrahitur primo, & per se à subiectis; sed à suis inferioribus: & si à subiectis abstrahitur, ideo est: quia in se habent accidentia singularia: ergo accidens non habet essentialiter rationem uniuersalis per ordinem ad subiecta: sed tantum per accidens.

2. Arg. Secundo: accidens, ut est quintum prædicabile, est prædicatum per accidens: ergo & uniuersale per accidens. Antecedens probatur: quia eius fundamentum ex primo Post. per accidens prædicatur: ergo, & ipsum est prædicatum per accidens, & non per se.

3. Argum. Tertio, quodcumque uniuersale prædicatur uniuoce: sed accidens non prædicatur uniuoce; cum eius prædicatio sit denominatiua ex Arist. cap. 1. ante prædicam. & ultra, quia cum accidens, & substantia, non sint idem nomine, & diffinitione: Accidentis nequit esse uniuocum prædicatum, respectu substantiæ: quia illud nomine, & ratione, idem esse debet cum subiecto.

2. Sentent. Doctoris. Secunda sententia est Doctoris in præsentia solutione ad primum, & supra q. 4. de Proprio. ad questionem dicendum; & q. sequentes: que communis: licet dubium sit: an subijcibile immediatum sint plura subiecta specie; vel solo numero differentia.

1. Not. Notandum primo, quod in accidentibus, prout ad præsens attinet, duplex abstractio reperitur: altera à subiectis; & altera ab ipsis accidentibus: v. g. albedo abstrahit ab hoc albo: & sic est forma quadam accidentalis immediate, & per se primo, respiciens subiectum, cui in hæret; & à quo immediate abstrahitur: & per hunc respectum in esse uniuersalis constituitur accidens: abstrahit etiam albedo ab hac & illa albedine; & sic est species coloris, à specieque denominatur.

Secundo not. (& videtur esse doctrina Doct. in solutione ad primam) quod licet albedo, v. g. non possit naturam communem denominare, nisi mediante hac albedine; ex qua, & ex individuo natura, cui immediate, & per se primo, in hæret, fit per se primo hoc album; nihilominus, ex ipsa albedine, & ex ipsa natura in comuni per se secundario, fit uniuersale accidentale, quod dicitur album in comuni; & tale prædicatum reale; & alia similia ex subiectis, & accidentibus noue generum sic in comuni sumptis constituta; sunt fundamenta remota istius intentionis: nã considerans intellectus accidentia, quibus in talibus constituuntur, ab extrinseco subiectis aduenire, posseque ad esse, & abesse, sine subiectorum corruptione, ac habere eundem modum in hæredi; ab unitate proportionis, quæ seruât, abstrahit conceptum communem, & uniuocum, ac quidditatiuam; quem postea comparat ad subiecta, à quibus illum abstraxit: ex qua

qua comparatione resultat relatio quadam rationis, quæ dicitur accidentalitas, cuius concretum relatiuum dicitur accidens, significans pro formali ipsam accidentalitatem; & connotans pro materiali conceptum illum communem omnibus prædicatis communibus accidentalibus; & terminatus ad subiecta, de quibus illa prædicata prædicantur ratione in hærentiæ realis, quæ illis in hærent. Et cum subiecta possint considerari secundum esse specificum, & indiuiduale: v. g. homo, ut homo, vel ut hic homo, scilicet, Petrus; & sic de alijs: ideo etiam determinandum nobis est; an per ordinem ad subiecta, ut indiuidua immediate: an ut specifica sunt; accidens in esse uniuersalis essentialiter constituitur.

1. Cōclus. Dicendum primo: accidens, ut quintum uniuersale est, per ordinem ad plura subiecta essentialiter constituitur: hæc est Doct. & suorum in præsentia: probatur primo, per illud constituitur accidens essentialiter in esse uniuersalis, per quod à reliquis essentialiter distinguitur: sed per prædicari de pluribus subiectis accidentaliter contingenter distinguitur essentialiter ab alijs. Ergo: probatur minorem: nam talis modus prædicandi non nisi subiecta respicere potest: quia album respectu huius, & illius albi, ut sunt eius indiuidua, & inferiora, non prædicatur contingenter; sed in quid, tanquam species de indiuiduis.

Secundo, accidens in communi, ut est prædicatum quoddam accidentale, respicit plura illa, quæ denominat hoc accidens, seu hoc prædicatum in particulari. v. g. album, nigrum, &c. Sed hoc prædicatum accidentale respicit essentialiter, & ut correlatiuum, plura subiecta, quibus ratione albedinis inest; ergo, Minor patet: nam album, ut prædicatum accidentale, & contingens est, non nisi de ligno, vel lapide, prædicari potest.

Tertio, hæc prædicationes essentialiter sunt aliquid prædicabile: nempe Petrus est albus; lapis est quantus: sed non possunt esse alterius nisi illius: ergo.

2. Cōclus. Dicendum secundo: immediata subijcibilia huius prædicabilis sunt subiecta, prout indiuidua sunt: mediata vero prout specificè considerantur: & subijcibile adæquatum sunt ipsi quoad utrumque sumpta: hæc quoad omnes partes est Doctoris: & quoad primam patet: nam ideo supra diximus, immediatum subijcibile generis esse species; & mediata esse indiuidua: quia prius speciebus, quam indiuiduis, continet: & ita ideo respicit indiuidua, quia species respicit: ergo est contra, sicut in accedente respectu subiectorum, prout indiuidualiter, & specificè, considerantur: patet consequentia ex communi discrimine ab omnibus inter proprium, & accidens assignato; de quo Doctor hic, & supra quæst. 5. uniuers. nempe, quod proprium primo, & immediate, conuenit naturis communibus: mediate autem indiuiduis: conuerso vero accidentia communis primo, & immediate, indiuiduis; mediate vero, & secundario naturis communibus: ergo, si indiuidua sunt istorum accidentium prima, & immediata subiecta, tam quoad conuenientiam, quam quoad existentiam: sequitur, quod erunt primæ,

& immediatum subijcibile accidentis: mediata uero subiecta quoad specificum esse: quod est intentum secundæ partis conclusionis.

Tertia pars patet: nam terminus adæquatus ex immediato, & mediato, constituitur: sic est in præsentia: ergo. Unde eo ipso, quod Petrus est albus; etiam animal, substantia, & cætera prædicata superiora, suo ordine alba denominantur.

Ad primam. Ad argumenta: ad primum dico: quod album, & quodlibet simile prædicatum potest considerari, ut prædicatum essentialiter, respectu suorum inferiorum, de quibus, tanquam species prædicatur: vel tanquam prædicatum accidentale respectu subiectorum, quibus inest: quare sicut primus respectus est illi essentialis; ita & secundus in suo ordine: & ad hunc per accidens se habet alter: nam secundum illum tantum postulat inferiora accidentalia, quæ sunt plura subiecta; ut plura sunt.

Ad confirm. Ad confirmationem, nego antecedens: nam prima abstractio in accidentibus, ex not. primo fit à subiectis: unde cum uniuersale dicatur per ordinem ad illud, à quo primo abstrahitur natura: & accidens primo à subiecto abstrahatur: sequitur, quod per ordinem ad subiectum essentialiter constituitur. Nec illud, per accidens; seu mediate; ut get: nam, ut aliquid sit uniuersale, abstrahit à ratione mediata, vel immediata: vel si mediata interueniat, non obstat: dum modo quoad esse physicum detur: ut est in proposito: quia talis mediatio solum est à parte rei: & non quoad intellectum.

Ad secundam. Ad secundum, distinguendum est de ly per accidens, tam in antecedente, quam in consequente: si enim ly per accidens determinat in hærentiam; neganda est utraque propositio: falsum est enim: per accidens conuenire accidenti esse uniuersale: Si uero determinet in hærentem; videlicet prædicatum: utraque est concedenda: cum sit uerum, esse uniuersale, seu prædicabile, per accidens, conuenire essentialiter accidenti, ut est quintum prædicabile. Itaque uniuersale hoc est prædicatum accidentale; ut distinguitur contra essentialiter: cum hoc tamen stat; ut in esse talis per ordinem ad subiecta essentialiter constituitur.

Ad tertiam. Ad tertium, nego minorem: sufficit enim; ut sit uniuocum prædicatum; licet non uniuoce prædicetur: & cum album, v. g. secundum nomen, & rationem, de Petro, & lapide prædicetur; dicitur uniuocum prædicatum; quod ad fundandum hoc uniuersale sufficit.

ARTIC. III.

An accidentia huius Prædicabilis, propria, & subiectorum, existentia indigeant?

Pateret Fonseca 5. Metaph. cap. 28. quæst. 20. fact. 6. respondet subiecta huius prædicabilis esse tantum illa, quæ actu existunt, & in quibus forma accidentalis actu reperitur.